

PROVA 2014

[...] Eburones, Nervii, Aduatuci atque horum omnium socii et clientes Ciceronis castra oppugnare incipiunt. [...] Quanto erat in dies gravior atque asperior oppugnatio, [...] tanto crebriores litterae nuntiique ad Caesarem mittebantur. Caesar [...] unum communis salutis auxilium in celeritate ponebat. Venit magnis itineribus in Nerviorum fines. Ibi ex captivis cognoscit quae apud Ciceronem gerantur quantoque in periculo res sit. Tum cuidam ex equitibus Gallis magnis praemiis persuadet uti ad Ciceronem epistolam deferat. Hanc Graecis conscriptam litteris mittit, ne intercepta epistola nostra ab hostibus consilia cognoscantur. Si adire non possit, monet ut tragulam cum epistola ad ammentum deligata intra munitionem castrorum abiciat. In litteris scribit se cum legionibus profectum celeriter adfore; hortatur ut pristinam virtutem retineat. Gallus periculum veritus, ut erat praeceptum, tragulam mittit. Haec casu ad turrim adhaesit neque ab nostris biduo animadversa tertio die a quodam milite conspicitur, dempta ad Ciceronem defertur. Ille perfectam in conventu militum recitat maximaque omnes laetitia adficit. Tum fumi incendiorum procul videbantur; quae res omnem dubitationem adventus legionum expulit. Galli re cognita per exploratores obsidionem relinquunt, ad Caesarem omnibus copiis contendunt.

(Cesare, De bello gallico V, dai capp. 39, 45, 48, 49)

DOMANDE

1. Riga 7, "gerantur...sit": giustifica la presenza dei due congiuntivi.
2. Individua e trascrivi gli indefiniti, distinguendo i pronomi dagli aggettivi.
3. Individua e trascrivi i partecipi congiunti presenti nel testo.
4. Riga 22, "ad Caesarem...contendunt": a tuo giudizio, con quale intenzione?
5. Analizza i comportamenti attribuiti a Cesare e a Quinto Cicerone e ricavane le doti che secondo l'autore caratterizzano un buon comandante.